

„Nechte mě být, už mě prosím nechte být. Nechodte za mnou, já o to nestojím.“

„Pochopte mě, jen jsem vám chtěl vysvětlit, jak to je.“

„Ne,“ přerušila ho. Otřela si slzy a popotáhla. „Já vám řeknu, jak to je. My jsme měli krásnou svobodnou zemi a vy jste sem přišli a vzali jste si ji. Berete si všechno, zabijíte nás a my se bojíme jeden druhého, protože jste to tak zařídili. To vy jste přinesli strach a nenávisť, a my se vás bojíme, a proto vás nenávidíme.“

Chodí mi kolem stavení spousta chlapů a vy jste ze všech nejhorší. A ne protože bych se vás bála nebo že byste byl dotěrný a odporný. Já snesu, když se o mě bude říkat, že mi sem chodí chlapi, ale nesnesu, aby se říkalo, že sem chodí Němci. Tak je to. Mohla bych mít jednoho každého chlapa ve vesnici a nestyděla bych se tolik, jako bych se styděla, že jsem byla s německým vojákem. A to je vaše vina. Vaše a vašich druhů. Nebýt válka, nevadilo by mi, že jste Němec. Jenže je válka, a proto jste vrah, jste okupant a zloděj.

Zničili jste život takové spoustě lidí a vraždíte je a říkáte, že to je v zájmu nápravy křivd, kterých se na vás svět dopustil. Říkáte, že jste předurčeni vládnout, ale my nechceme žít pod vaší vládou. Jak si tu vládu vlastně představujete? Co s námi chcete udělat? Co bude, až odvezete všechny Židy? Začnete odvážet Slovanů? Nejdřív ty, co mají hnědé oči a vlasy, a potom ty další? Co potom, až všichni na světě budou jen světlovlasí a modroocí? Co budete dělat, až se vám narodí hnědooké dítě? Víte, to se může klidně stát. I když budete mít stejně dokonalou árijskou ženu, jako jste sám! Co bude potom? Seberou vám ho? Odvečou ho do nějakého takového tábora pro méněcenné lidi? Jak s tím budete žít? Bude vám to jedno?“

„Kornelie, já...“ pokusil se ji přerušit.

„Ne, prosím,“ zvedla dlaně v obranném gestu. „Nechodte už ke mně, prosím. Říkáte, že vám na mně záleží a že

mi nechcete ublížit, a vidíte, já vám to věřím. Říkám vám takové věci, že byste mě mohl rovnou zastřelit sám, ale já vám věřím. Dokonce víc než svým sousedům. Řekla jsem vám pravdu tak, abyste to opravdu pochopil. Nechci se vás dotknout, protože jste se vždycky choval slušně, ale pochopte prosím, že my dva nikdy, nikdy neuvidíme věci stejně! Je marné si něco nalhávat. Tak prosím běžte a už se nikdy nevracejte. Já k vám nic necítím, ani nemůžu, nejste pro mě člověk. Vidím jen uniformu a za ní smrt. Běžte pryč, prosím, a nechte mě být!“

Rüdiger se otočil a odešel, nechal tam své sny i své naděje, protože pochopil, že ji nikdy nemůže mít. Ne protože ona není Němka a nechce jí být, ale protože on není dost dobrý pro ni. A nikdy nebude. Je pro ni okupant a vrah a neměl nic, čím by to mohl vyvrátit. Asi měla právo to tak vidět a jediné, co mohl on, bylo poslat ji za ten názor na smrt, a právě to ho usvědčovalo.

Ze všeho, co v protektorátu dělal, se Rüdigerovi od začátku nejvíc přičilo asistovat při domovních prohlídkách. To, co však pro něj dříve bylo jen nepříjemnou povinností – a Rüdiger naštěstí takových úkolů nemíval mnoho –, najednou dostávalo přímo odpornou pachut.

Lidé v těch domech byli jako červi, hemžili se před ním jako mravenci, kterým botou rozhrnul mraveniště. To se nezměnilo. Ale změnilo se jeho vnímání té věci. Jak to, že si dřív nevšiml, jak moc je to pokořující? A pokořovalo to jeho. Lezl lidem do kuchyní i do ložnic, dupal tam ve vysokých botách a přinášel strach a zkázu. Žádný z těch lidí nebyl před ním v bezpečí, ohrožoval jejich životy, stejně jako jejich klid. A jakým právem? Neuměl si najednou odpovědět na prostou otázku, kterou si dřív ani klást nemusel, protože odpovědí byl jeho způsob života.

Německo přece může, Německo přece musí! Opakoval

to sám sobě a bolelo ho, že už mu to samo nevytanulo na mysl, když se ozvaly pochybnosti. Tak to přece je! Je to tak, věř tomu, Rüdiger, přece tomu věř, to je tvůj život!

Ale ti lidé! Už nebyli jen prostými červy. Jejich pohnutky byly různorodé, nenávisť i podlézavost byly jen dvě strany téže mince a on se bál obého. Ať jím pohrdali, nebo se ho báli, nikdy neměl jejich respekt, nikdy si ho nevážili, a on o to tolik stál. Byl hrdý na svou vlast, svou uniformu a svou hodnost, myslel si, že v skrytu duše ti lidé obdivují, čeho oni, Němci, dosáhli, váží si jejich schopností, síly a odvahy.

Ale oni si ho nevážili. Ne, nikdy.

Rozhlédl se po zarostlém dvorku plném krámů a tvář se mu stáhla nechutí.

„Tohle nemám rád,“ procedil směrem k poddůstojníkovi, když spolu následovali starého muže do domu. „Zvlášť v takové špíně.“

Rychle procházel přízemním domkem, byla to jen formální prohlídka a chtěl ji mít co nejdřív za sebou. Rudolf Macháček chodil za ním, hlavu mírně skloněnou, a mlčel, kousal se do jazyka a zalykal se napětím a nenávisť. Všichni už byli venku, když se Rüdiger naposledy letmo podíval ke kuchyni. I starý muž se tam díval a pak pohlédli jeden na druhého. V otevřené špajzce, v truhle s moukou se rýsoval čtverec, který tam neměl co dělat. Nejprve ho to jen zaujalo, udělal pár kroků, sklonil hlavu, pak mu došlo, co to je, a vzhlédl. Jeho oči se setkaly s pohledem toho muže, a přestože to byl před chvílí jen starý špindíra, najednou v jeho očích bylo něco jiného a Rüdiger věděl, že i ten muž v něm vidí něco jiného – díval se na smrt, na smrt v uniformě, a Rüdigerovi se nechutí stáhlo hrdlo. Pohlédl znovu na obrys rádia v mouce a sevřel rty. Ten muž se díval smrti do očí beze strachu, snad to byl vzdor, snad rezignace. Rüdiger se ze všech sil snažil ovládnout. Uběhla jen malá chvilka, pár vteřin, v nichž oba muži znehybněli.

„Je všechno v pořádku, pane nadporučíku?“ ozvalo se zvenku a někdo nakoukl dovnitř.

Rüdiger prošel okolo muže do pokoje a bledý si oprašoval neexistující špinu z uniformy. „Člověk by tady chytil blechy, špína jedna slovanská,“ procedil nerudně a někdo na dvorku se tomu zasmál. „Jdeme,“ zavelel a na Rudolfa Macháčka se už nedokázal podívat. Odcházel znechucený stejným dílem tím, co neudělal, jako tím, co by udělat měl, a důsledky, ke kterým by to vedlo. A myslel i na to, jak často tenhle člověk chodí ke Kornelii.

Zavřel oči, aby potlačil nával emocí. Musí s tím už přestat. Připadalo mu pak jako odměna, když při návratu do kasáren uviděl stát na dvoře povědomou postavu.

„Manfrede!“ zvolal s opravdovou radostí, když spatřil svého druha z Afriky, a spěchal ho obejmout.

Zábava u Zlaté labutě už byla za vrcholem. Kolem stolu posedávali unavení muži, část jich zmizela v horních pokojích a ostatní měli povolené límce a splihlé vlasy. Všichni byli přio opilí. Z patra se ozývalo hulákání a někdo se nahlas zasmál.

Rüdiger málem porazil svíci na stole, když se snažil Manfredovi dolít sklenici. Dnes večer ho ženské nezajímaly, můžou jít k čertu. Nakonec se bude muset oženit s Juttou a je to jen a jen Korneliina vina, meditoval v opileckém opojení a cítil se velice ukřivděný. Nečekaný Manfredův příjezd ho vytrhl z letargie. Prožili toho spolu tolik, ve Francii a Africe, a dnes víc než kdy jindy si Rüdiger potřeboval připomenout slávu Německa a jeho armády.

„Povídám vám,“ i Manfred opilecky hulákal, „zima je tam strašná. Co strašná! To si nedovedete představit.“ Najednou zvadl a skoro posmutněl. „Ale jim to nevadí. Nic jim nevadí, jsou bez citu, ničeho se nebojí...“ zamyslel se. „Zvířata. Jsou to zvířata.“